

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Forespørgsel nr. F 32:

Forespørgsel til kulturministeren:

»Hvad kan ministeren oplyse om, hvordan det sikres, at de statslige midler til kunstnerstøtte i videst muligt omfang bruges til at understøtte et bredt felt af udøvende og skabende kunstnere, samt at offentlige indkøb og udsmykningsopgaver understøtter et mangfoldigt kunstnerisk udtryk?«

Af Søren Søndergaard (EL) og Frank Aaen (EL). (Forespørgslen anmeldt 9/2 99. Fremme af forespørgslen vedtaget 12/2 99).

Begrundelse

Søren Søndergaard (EL):

Det er efterhånden 4 år siden, at Folketinget behandlede et forslag fra Enhedslisten om etablering af en egentlig social sikringsordning for kunstnere. Dette forslag blev fremsat med udgangspunkt i flere undersøgelser af kunstneres sociale forhold – vilkår, som betyder, at kunstnere generelt hører til blandt landets socialt dårligst stillede. Det blev såvel dengang som senest i sommeren 1997 bekræftet af nye undersøgelser.

Kunstnerne er glemt mellem dagpengereglerne og bistandshjælpen. De er som kunstnere i modsætning til andre faggrupper uden social sikring. Kunstnernes problem er ikke arbejdsløshed. Kunstnernes problem er manglende indtægter. Det er en kendsgerning, som udviklingen de seneste år ikke har røkket ved. En bred social sikring af indtægt og indtægtsgaranti, som er baseret på en kombination af objektive og kunstneriske kriterier, var og er fortsat, hvad Enhedslisten foretrækker.

Et flertal i Folketinget inklusive Enhedslisten vedtog dengang som en slags kompensation for de dårlige vilkår at øge bevillingerne til Statens Kunstfond. Gennem indkøbs- og udsmykningsudvalg og Statens Kunstfonds repræsentantskab skulle der ske dels en udvidelse og dels en yderligere tildeling af midler til danske kunstnere.

Enhedslisten vil med denne forespørgselsdebat lægge op til en diskussion, om disse midler reelt når ud blandt kunstnerne, så det ikke kun er en mindre gruppe eller udøvere af bestemte kunstretninger, der støttes.

Vi ønsker derfor at få belyst, om der er behov for i takt med de stigende bevillinger at få

justeret de regler, vi har for de statslige institutioner, der indkøber og støtter dansk kunst og danske kunstnere.

Besvarelse

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen):

Det har i Kulturministeriets historie normalt været reglen, at der i Folketinget er bred politisk tilslutning til lovgivning om og bevillinger til kunst og kultur, og det er også det, vi har konstateret i den tidligere forespørgsel her i dag at der er.

Der har været bred tilslutning til det såkaldte armslængdeprincip, hvor man er enig om, at politikerne ikke skal træffe de kunstneriske beslutninger om fordelingen af bevillingerne i de enkelte konkrete tilfælde. Disse beslutninger skal overlades til fagkyndige, som har den fornødne indsigt og dermed ansvaret for fordelingen. Politikere fastsætter rammerne for den kunstneriske og kulturelle virksomhed. De kunstneriske sagkyndige forvalter midlerne i de konkrete tilfælde inden for disse rammer. Armslængdeprincippet er på den måde rodfæstet i dansk kulturpolitik. Det er blevet respekteret og har vist sig levedygtigt.

Samtidig er det sikret, at risikoen for ensidighed i kunstnerisk smag modvirkes gennem det system af kunststøttelove, som Folketinget har vedtaget. Det sker gennem reglerne om, at kunstneriske sagkyndige, der varetager fordelingen af bevillingerne, sidder i tidsbegrænsede perioder, således at der kan ske de nødvendige fornyelser og den nødvendige udvikling.

Dette er tilfældet, uanset om det drejer sig om Statens Kunstfond, Teaterrådet, Statens Musikråd, Litteraturrådet, Filminstituttet eller andre af de organer, der giver støtte til kunstnerisk virksomhed.

De sagkyndige udpeges af kulturministeren og forskellige faglige organer, således at ensidighed også på dette område modvirkes. Efter tilsvarende princip er direktøren for Statens Museum for Kunst som tidligere nævnt åremålsansat, således at der sikres en faglig fornyelse i forskningsmæssig og kunstnerisk henseende på museet.

Med hensyn til sikring af, at de statslige midler bruges til støtte af et bredt felt af udøvende og skabende kunstnere, kan jeg oplyse følgende om armslængdeprincippet anvendelse og